

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/582,**annettu 29 päivänä kesäkuuta 2016,****Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 täydentämisestä säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten määritysvelvollisuutta ja määritettäväksi hyväksymisen määräaikoja koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 29 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jotta hallittaisiin operatiivisia ja muita riskejä, kun määritettäviä johdannaisia koskevia liiketoimia ilmoitetaan ja hyväksytään määritettäväksi, ja jotta vastapuolet saisivat mahdollisimman pian varmuuden asiasta, on tärkeää hankkia jo varhaisessa vaiheessa ja mahdollisuuksien mukaan ennen liiketoimen toteuttamista selvyys siitä, hyväksytäänkö määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi määritettäväksi keskusvastapuolella ja mitkä ovat seuraukset, jos keskusvastapuoli ei hyväksy ilmoitettua liiketointa määritettäväksi.
- (2) Jotta voitaisiin soveltaa skaalattavia teknisiä ratkaisuja sen varmistamiseksi, että määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet ilmoitetaan ja hyväksytään määritettäväksi niin pian kuin se on teknisesti mahdollista, kauppapaikan ja keskusvastapuolen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemat tiedot olisi määritettävä ennalta ja esitettävä selvästi kyseisen kauppapaikan ja keskusvastapuolen asiakirjoissa.
- (3) Hinnoitellakseen johdannaisia koskevat liiketoimet asianmukaisesti vastapuolet ottavat huomioon, että keskusvastapuolella määritettäviin liiketoimiin sovelletaan erilaista vakuusjärjestelmää kuin muiden kuin keskusvastapuolen määrittämiin liiketoimiin siitä riippumatta, määritetäänkö liiketoimi sen vuoksi, että se edellytetään määritettävän, vai sen vuoksi, että asiaan liittyvät osapuolet ovat muulla tavoin hyväksyneet sen määritettäväksi. Näin ollen vastapuolten pitäisi hyötyä siitä, että niillä on sama menettely ja samat vaatimukset sekä pakollisesti määritettäviä johdannaisia että vapaaehtoisesti määritettäviä johdannaisia koskeville liiketoimille sen varmistamiseksi, että määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet ilmoitetaan ja hyväksytään määritettäväksi niin pian kuin se on teknisesti mahdollista.
- (4) Jos määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet toteutetaan kauppapaikassa, olisi voitava todeta jo ennen liiketoimen toteuttamista, voidaanko se määrittää keskusvastapuolella. Tämän vuoksi kauppapaikalla ja keskusvastapuolella olisi oltava säännöt sen varmistamiseksi, että liiketoimi voidaan määrittää automaattisesti. Muussa tapauksessa kauppapaikan olisi annettava keskusvastapuolen määritysosapuolille mahdollisuus tarkastaa toimeksiannot niiden asiakkaille asetettuihin limiitteihin nähden.
- (5) Kun kaupankäynti määritettäviä johdannaisia koskevilla liiketoimilla on sähköistä, kauppapaikalle olisi annettava niiden käsittelyä varten vähemmän aikaa kuin muun kuin sähköisen kaupankäynnin yhteydessä, sillä sähköisessä kaupankäynnissä käsittelyn pitäisi olla automatisoidumpaa.
- (6) Kauppapaikan olisi lähetettävä keskusvastapuolelle tiedot määritettäviä johdannaisia koskevista liiketoimista ennalta sovitussa sähköisessä muodossa niin sähköisen kuin muunkin kaupankäynnin osalta. Näin ollen keskusvastapuolella pitäisi olla yhtä paljon aikaa päättää, voidaanko määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi hyväksyä määritettäväksi, käytiinpä kauppaa sähköisesti tai muulla tavoin.

⁽¹⁾ EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84.

- (7) Määritettävillä johdannaisilla kahdenvälisesti toteutettujen liiketoimien käsittely ei yleensä ole yhtä automatisoitua kuin tällaisilla johdannaisilla kauppapaikassa toteutettujen liiketoimien käsittely. Sen vuoksi vastapuolille olisi annettava enemmän aikaa ilmoittaa keskusvastapuolelle määritettävällä johdannaisella kahdenvälisesti toteutettu liiketoimi kuin määritettävällä johdannaisella kauppapaikassa toteutettu liiketoimi.
- (8) Määritettävää johdannaista koskeviin liiketoimiin liittyvien luottoriskien hallitsemiseksi keskusvastapuolen olisi annettava määräytösapuolille mahdollisuus tarkastella asiakkaidensa liiketoimien tietoja ja päättää liiketoimen hyväksymisestä. Koska keskusvastapuolen ja määräytösapuolen välinen prosessi on yleensä automatisoitu, sen ei pitäisi vaatia kovin paljon aikaa.
- (9) Niin keskusvastapuolet kuin määräytösapuoletkin joutuvat hallitsemaan luottoriskiä, joka liittyy määritettävien johdannaisten määrittämisestä johtuvien nykyhetken vastapuoliriskien kasvamiseen. Riskienhallinnan yhteydessä keskusvastapuoli tai määräytösapuoli asettaa yleensä vastapuolikohtaisia limiittejä kyseisten riskien vähentämiseksi, mikä saattaa johtaa siihen, että määräytösapuoli tai keskusvastapuoli ei hyväksy määritettäväksi uusia pyyntöjä, jotka koskevat tiettyjen määritettävien johdannaista koskevien liiketoimien määrittämistä. Sen varmistaminen, että määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet ilmoitetaan määritettäväksi niin pian kuin se on teknisesti mahdollista, ei näin ollen tarkoita, että kaikki määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet hyväksytään määritettäväksi kaikissa olosuhteissa. Jos määritettäviä johdannaisia koskevia liiketoimia ei hyväksytty määritettäväksi, vastapuolilla olisi oltava selvyyttä kyseisten liiketoimien käsittelystä voidakseen suojata riskinsä.
- (10) Määritettävällä johdannaisella kauppapaikassa sähköisesti toteutetun ja keskusvastapuolelle määritettäväksi ilmoitetun liiketoimen käsittely vaatii vain vähän aikaa. Tällöin markkina ja määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen arvo ja siihen liittyvä riski eivät ehdi muuttua juuri lainkaan toimeksiannon jälkeen, jos määrittäminen evätään. Näin ollen, jos keskusvastapuoli ei hyväksy vastapuolten liiketoimia määritettäväksi, vastapuolille mahdollisesti aiheutuva vahinko on merkityksetön. Määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka toteutetaan sähköisesti kauppapaikassa ja joita keskusvastapuoli ei hyväksy määritettäväksi, olisi tästä syystä sekä varmuuden antamiseksi vastapuolille katsottava mitättömiksi.
- (11) Jos määritettäviä johdannaisia koskevia liiketoimia ei toteuteta kauppapaikassa sähköisesti, ne vaativat yleensä pidemmän käsittelyajan, joka saattaa olla niinkin pitkä, että markkina sekä määritettäviä johdannaisia koskevan liiketoimen arvo ja riski ehtivät muuttua merkittävästi kyseisenä aikana. Näin ollen mitätöinti ei liene asianmukainen käsittely kaikille sellaisille liiketoimille, joita keskusvastapuoli ei hyväksy. Jotta saataisiin varmuus sellaisten määritettäviä johdannaisia koskevien liiketoimien käsittelystä, joita ei toteuteta kauppapaikassa sähköisesti ja joita keskusvastapuoli ei hyväksy määritettäväksi, kauppapaikan säännöissä ja tapauksen mukaan vastapuolten välisissä sopimusjärjestelyissä olisi täsmennettävä ennalta, miten näitä liiketoimia olisi käsiteltävä.
- (12) Kun määritettävällä johdannaisella toteutettavaa liiketoimea ei hyväksytty määritettäväksi muista kuin luottoriskien liittyvistä syistä eli esimerkiksi epätarkkojen tai puutteellisten tietojen toimittamisesta johtuvien teknisten tai hallinnollisten ongelmien vuoksi, vastapuolet saattavat silti haluta määrittää kyseisen johdannaista koskevan liiketoimen. Jos molemmat osapuolet sopivat ilmoittavansa liiketoimen uudelleen, edellyttäen että liiketoimi ilmoitetaan uudelleen suhteellisen lyhyen ajan kuluessa ensimmäisen ilmoittamisen ajankohdasta ja että uudelleen ilmoittamisen yhteydessä on mahdollista tutkia ja ratkaista syy, jonka vuoksi liiketoimea ei ole hyväksytty määritettäväksi, voidaan sallia toinen ilmoittaminen uutena määritettävää johdannaista koskevana liiketoimena samoin taloudellisin ehdoin, koska siten varmistetaan joka tapauksessa operatiivisten riskien ja muiden luottoriskeihin kuulumattomien riskien asianmukainen hallinta.
- (13) Johdonmukaisuuden vuoksi ja rahoitusmarkkinoiden sujuvan toiminnan varmistamiseksi on tarpeen, että tässä asetuksessa annettuja säännöksiä ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksiä sovelletaan samasta päivästä.
- (14) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä 'EAMV', on toimittanut komissiolle.
- (15) EAMV on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010⁽¹⁾ 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tiedonsiirtoa edistävät järjestelyt

1. Kauppapaikan on yksilöitävä säännöissään, mitä tietoja se tarvitsee määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen vastapuolilta ilmoittaakseen kyseisen liiketoimen keskusvastapuolelle määritettäväksi sekä missä muodossa kyseiset tiedot on annettava.
2. Keskusvastapuolen on yksilöitävä säännöissään, mitä tietoja se tarvitsee määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen vastapuolilta ja kauppapaikoilta määrittääkseen kyseisen liiketoimen sekä missä muodossa kyseiset tiedot on annettava.

2 artikla

Kauppaa edeltävä tarkastus määritettävillä johdannaisilla kauppapaikassa toteutettavien liiketoimien yhteydessä

1. Kauppapaikkojen ja määritysosapuolten on sovellettava määritettävillä johdannaisilla kauppapaikassa toteutettavien liiketoimien toteuttamista koskeviin toimeksiantoihin 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, paitsi jos kaikki seuraavat tämän kohdan a, b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät:
 - a) kauppapaikan säännöissä edellytetään, että jokaisella kauppapaikan jäsenellä tai osapuolella, joka ei ole sen keskusvastapuolen määritysosapuoli, jonka välityksellä määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi määritetään, on kyseisen keskusvastapuolen määritysosapuolen kanssa sopimusjärjestely, jonka mukaan kyseisestä määritysosapuolesta tulee automaattisesti tällaisen liiketoimen vastapuoli;
 - b) keskusvastapuolen säännöissä määrätään, että määritettävällä johdannaisella kauppapaikassa toteutettava liiketoimi määritetään automaattisesti ja viipymättä a alakohdassa tarkoitetun määritysosapuolen kanssa, josta tulee keskusvastapuolen vastapuoli;
 - c) kauppapaikan säännöissä määrätään, että määritysosapuolen kanssa sovittujen suorien tai epäsuorien määritysmenettelyjen mukaan kauppapaikan jäsenestä tai osapuolesta tai sen asiakkaasta tulee määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen vastapuoli sen jälkeen, kun kyseinen liiketoimi on määritetty.
2. Kauppapaikan on asetettava käyttöön välineet sen mahdollistamiseksi, että kukin toimeksianto voidaan tarkastaa ennen kauppaa niiden asiakaskohtaisten limiittien perusteella, jotka kukin määritysosapuoli on asettanut ja joita se ylläpitää komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/589⁽¹⁾ mukaisesti.
3. Kauppapaikan on varmistettava ennen toimeksiannon toteuttamista, että asiakkaan toimeksianto on kyseiseen asiakkaaseen 2 kohdan mukaisesti sovellettavien limiittien rajoissa,
 - a) 60 sekunnin kuluessa toimeksiannon vastaanottamisesta, kun toimeksianto tehdään sähköisesti;
 - b) 10 minuutin kuluessa toimeksiannon vastaanottamisesta, kun toimeksiantoa ei tehdä sähköisesti.
4. Jos toimeksianto ei ole kyseiseen asiakkaaseen 2 kohdan mukaisesti sovellettavien limiittien rajoissa, kauppapaikan on seuraavia määräaikoja noudattaen ilmoitettava asiakkaalle ja määritysosapuolelle, ettei toimeksiantoa voida toteuttaa:
 - a) jos toimeksianto tehdään sähköisesti, reaaliaikaisesti;
 - b) jos toimeksiantoa ei tehdä sähköisesti, viiden minuutin kuluessa siitä hetkestä, kun toimeksianto tarkastettiin sovellettavien limiittien perusteella.

⁽¹⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2017/589, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä algoritmista kaupankäyntiä harjoittavien sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla (katso tämän virallisen lehden sivu 417.).

3 artikla

Tiedonsiirron määräajat määritettävillä johdannaisilla kauppapaikassa toteutettaville liiketoimille

1. Kauppapaikkaan, keskusvastapuoleen ja määritysosapuoleen on sovellettava tämän artiklan 2–5 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, paitsi jos kaikki 2 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.
2. Kun kyseessä ovat määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka toteutetaan kauppapaikassa sähköisesti, kauppapaikan on lähetettävä jokaista liiketoimea koskevat tiedot keskusvastapuolelle 10 sekunnin kuluessa liiketoimen toteuttamisesta.
3. Kun kyseessä ovat määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka toteutetaan kauppapaikassa muuten kuin sähköisesti, kauppapaikan on lähetettävä jokaista liiketoimea koskevat tiedot keskusvastapuolelle 10 minuutin kuluessa liiketoimen toteuttamisesta.
4. Keskusvastapuolen on hyväksyttävä määritettävillä johdannaisilla kauppapaikassa toteutettu liiketoimi määritettäväksi tai evättävä sen määrittäminen 10 sekunnin kuluessa kauppapaikalta saatujen tietojen vastaanottamisesta ja ilmoitettava määritysosapuolelle ja kauppapaikalle mahdollisesta määrittämisestä reaaliaikaisesti.
5. Määritysosapuolen ja kauppapaikan on ilmoitettava määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen kauppapaikassa toteuttaneelle vastapuolelle määrittämisestä niin pian kuin keskusvastapuoli on ilmoittanut niille epäamisestä.

4 artikla

Tiedonsiirron määräajat määritettävillä johdannaisilla kahdenvälisesti toteutettaville liiketoimille

1. Kun kyseessä ovat määritettäviä johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka vastapuolet toteuttavat kahdenvälisesti, määritysosapuolen on
 - a) hankittava asiakkaaltaan tiedot, jotka osoittavat määritettäväksi ilmoitetun liiketoimen toteuttamisajankohdan;
 - b) varmistettava, että vastapuolet lähettävät 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot keskusvastapuolelle 30 minuutin kuluessa liiketoimen toteuttamisesta.
2. Keskusvastapuolen on lähetettävä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut liiketoimea koskevat tiedot määritysosapuolelle 60 sekunnin kuluessa kyseisten vastapuolilta saatujen tietojen vastaanottamisesta. Määritysosapuolen on hyväksyttävä tai evättävä liiketoimi 60 sekunnin kuluessa keskusvastapuolelta saatujen tietojen vastaanottamisesta.
3. Keskusvastapuolen on hyväksyttävä määritettävällä johdannaisella kahdenvälisesti toteutettu liiketoimi määritettäväksi tai evättävä määrittäminen 10 sekunnin kuluessa määritysosapuolelta saadun hyväksynnän tai epäamisen vastaanottamisesta.
4. Tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) keskusvastapuolen sääntöjen avulla varmistetaan, että määritysosapuoli asettaa asiakkaitaan koskevat limiitit ja pitää niitä säännöllisesti yllä delegoidun asetuksen (EU) 2017/589 mukaisesti;
 - b) keskusvastapuolen säännöissä määrätään, että keskusvastapuoli määrittää tämän kohdan a alakohdan mukaisten limiittien rajoissa olevan määritettävää johdannaista koskevan liiketoimen automaattisesti 60 sekunnin kuluessa siitä, kun se vastaanottaa kyseistä liiketoimea koskevat tiedot vastapuolilta.
5. Keskusvastapuolen, joka ei hyväksy määritettävillä johdannaisilla kahdenvälisesti toteutettua liiketoimea määritettäväksi, on ilmoitettava määritysosapuolelle määrittämisestä reaaliaikaisesti. Määritysosapuolen on ilmoitettava määrittämisestä liiketoimen toteuttaneelle vastapuolelle niin pian kuin se saa tiedon keskusvastapuolelta.

5 artikla

Sellaisten määritettävien johdannaisien koskevien liiketoimien käsittely, joita ei hyväksytä määritettäväksi

1. Jos keskusvastapuoli ei hyväksy määritettävällä johdannaisella kauppapaikassa sähköisesti toteutettua liiketoimea määritettäväksi, kauppapaikan on mitätöitävä kyseinen sopimus.

2. Jos keskusvastapuoli ei hyväksy määritettäväksi määritettävää johdannaista koskevaa liiketoimea, joka on toteutettu muulla tavoin kuin sähköisesti kauppapaikassa, liiketoimen käsittely määräytyy seuraavien mukaisesti:

- a) kauppapaikan säännöt, jos sopimus on ilmoitettu määritettäväksi kauppapaikan sääntöjen mukaisesti;
- b) vastapuolten välinen sopimus kaikissa muissa tilanteissa.

3. Jos epäminen johtuu teknisestä tai hallinnollisesta ongelmasta, määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi voidaan vielä kerran ilmoittaa määritettäväksi yhden tunnin kuluessa edellisestä ilmoittamisesta uutena liiketoimena mutta samoin taloudellisin ehdoin edellyttäen, että molemmat vastapuolet ovat hyväksyneet toisen ilmoittamisen. Kauppapaikkaan, jossa määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi on alun perin toteutettu, ei sovelleta asetuksen (EU) N:o 600/2014 8 artiklan vaatimuksia, kun toinen määritettävää johdannaista koskeva liiketoimi ilmoitetaan määritettäväksi.

6 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta sovelletaan asetuksen (EU) N:o 600/2014 55 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetusta päivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä kesäkuuta 2016.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Jean-Claude JUNKER